

KÖZÉLET

Meg kell ismernünk a másikat – Máté-Tóth András és Fodor István a Charlie Hebdo-ról + FOTÓK

Ez a tartalom archív! A cikkben szereplő információk a megjelenés óta megváltozhattak.

Megjelent: 2015.03.21. 06:00

Szerző: **Szekeres Tamás**

A párizsi mézszárlás vallási színezetéről és a fanatizmus természetéről hallhattunk nemrégiben a Katolikus Házban Máté-Tóth András valláskutató és Fodor István történész tolmácsolásában.

“A médiában torzított kép él az iszlámról” – kezdte előadását *Fodor István* vallástörténész-iszlámkutató, aki szerint a torzított kép kialakulásának ok az ismeretek felszínessége az iszlámmal kapcsolatban ezért a muszlim világról megjelenő híreket fenntartással kell fogadni, és minél több több forrásból kell tájékozódni. Sok merényletet követnek terroristák a világban, a Charlie Hebdo egy kiragadott példa, de meg kell vizsgálni, hogy az iszlám világ hogyan fogadta az esetet. Fodor István kiemelte, hogy az iszlám tiltja a terrorizmust, ezt Mohamed prófétáig vissza lehet vezetni, a vallásalapító is kimondta, hogy bár a vallási szélsőségesek a Korán tanításaira hivatkoznak, messze kerültek attól, nem lehet őket a Koránhoz kötni, a szélsőségeseket személyes érdekek vezetik. A Korán 5/32. verse leírja, hogy aki egy ártatlan lelket megöl, az olyan, mintha az egész emberiséget ölte volna meg, illetve ennek fordítottját: aki egy ártatlan lelket megment, az olyan, mintha az egész emberiséget megmentette volna, mivel az élet Istentől ered, csak ő veheti el azt. Ennek jegyében ítéli el az iszlám világ a

FRIS

terrorizmust, ami deviáns dolognak számít a valláson belül, és az iszlám célja is a terrorizmus akadályozása, azonban a média sugallta kép teljesen más.

A Charlie Hebdo francia satirikus hetilap elleni merénylet elkövetői muszlimnak vallották magukat, ez alapján sokan azonosítják az egyéni akciójukat az iszlámmal, ami igen káros megközelítés, és iszlamofóbiához vezet, hiába hangsúlyozzák muszlim tudósok, hogy az ISIS-nak és a Boko Haramnak semmi köze az iszlámhoz. A terrorizmust meghatározott személyek politikai, anyagi célja irányítják, a vallást pedig csak eszközként használják fel. “A Ku Klux Klán is magán viseli a keresztet, mégsem kéri számon a kereszténységen az általuk elkövetett bűnököt” – hívta fel a figyelmet Fodor István.

A média szerepe

A muszlim világ elítéli a terrorizmust, ennek jegyében többször kezdeményeztek párbeszédet a nyugati világgal, azonban ezek a kezdeményezések médiavisszhang nélkül elhaltak. “Százhusz muszlim jogtudós írt közösen tanulmányt arról, miben sérti meg az ISIS terrorszervezet a iszlám alapelveit és szabályait, azonban a tanulmányról, hiába fordították le több nyelvre, nyugaton semmit sem hallani, médiavisszhang nélkül nem is tudnak róla az emberek” – fejtette ki a valláskutató. A terrorizmust, a gyilkolást az iszlám korrupciónak tartja, azonban ez nem azonos az általunk ismert anyagi korrupciónak, a muszlim világban a korrupciónak morális, erkölcsi, etikai anyagi lét, a legrosszabb állapot, a romlás állapota, a korrupciónak, a szélsőségeket Mohamed próféta a sátán kutyáinak nevezte. “A Charlie Hebdo szerkesztőségét lemészárló terroristát muzulmánként vallották magukat, azonban más az, amit valaki állít magáról, és más amit cselekszik – ne az elkövetők alapján ítéljük meg az iszlámot!” – szögezte le Fodor István.

A média felkészületlenségére való példaként hozta fel Fodor István a The Atlantic amerikai magazin online változatán megjelent “Mit akar valójában az ISIS?” című [írást](#), amely “butaságot butaságra halmoz” és széles körű tiltakozást váltott ki a muszlim tudósok körében, ugyanis a szerző közel teszi egymáshoz az iszlámot és a terrort, mély teológiai ismeretek nélkül. “Sokan törésvonalokról beszélnek az iszlám és a nyugati világ között, ami kontra-produktív, ugyanis a szélsőségesek álláspontját erősíti, a terroristák bizonygatják gyakran, hogy áthidalhatatlan különbségek vannak a muszlimok és a keresztények között, amíg nyugaton is erről beszélnek, azzal hozzájárulnak a szélsőségesek ideológiai alapjának megerősítéséhez” – mondta el Fodor István, aki konstruktív, egymás megismerésére épülő közeledést sürget. “Meg kell ismernünk a másikat!” – hangsúlyozta.

A valláskutató kitért a dzsihadra, is amiről szerinte mindenki beszél, de senki sem ismer, ugyanis a dzsihad nem szent háborút jelent, hanem küzdelmet, erőfeszítést, az egyén saját

személyes, anyagi érdekeinek háttérbe szorítását és az Isten által meghatározott prioritások követését, az isteni arany középúton való haladást. Iszlám alapja a konstruktív, morális hozzáállás, a segítségnyújtás az ummának, a muszlim hívők összességének. A dzsihád lelki küzdelem az önmagában lévő anyagi létformája ellen, az anyagiasságon való felülemelkedést jelenti. “Az ISIS nem dzsihadista, ez a megnevezés helytelen és sértő, akik önmagukat dzsihadistának mondják, eltévelyedtek a valóságtól” – emelte ki Fodor István.

Mi is az a fanatizmus?

“A fanatizmus jelzőt mindig valaki másra használjuk, aki nem mi vagyunk, ez egy megbélyegző kifejezés, egy törésvonal az elfogadható és a nem elfogadható között” – ismertette *Máté-Tóth András*, a Szegedi Tudományegyetem Vallástudományi Tanszékének vezetője. Kiemelte, hogy nem lehet ilyen könnyen különbséget tenni konstruktív és destruktív között, ugyanis a fanatizmus mögött sok olyan tulajdonság, érték van, amit bárki pozitívan ítélhet meg. Az első a lenyűgözöttség, amikor egy hatás uralja az embert, és elveszi az önrendelkezés lehetőségét, mint például a nagyon szerelmes ember esetében. A vallás is ilyen lenyűgözöttséggel jár, *Rudolf Otto* német teológus szerint a vallás olyan találkozás a szenttel, aminek következménye a lenyűgözöttség, egy olyan titokkal való találkozás, ami az embert teljes mértékben a magáévá teszi. Minden fanatizmusban jelen van a kívülről való meghatározottság.

A fanatizmus másik jellemzője a kizárólagos igazságfelfogás, *William James*, a valláslélektan szakértője szerint a misztikus élmény nem csak a kimondhatatlan titok általi lenyűgözöttség, hanem egy olyan tudásról, ismeretről való meggyőződés, ami nem is mer vitát. A fanatizmusban a tévedésnek nincs létalapja, aki elismeri a tévedést, az elárulta vallását. Kiemelendő a küldetésstudat, az igazságnak megfelelő világ létrehozása, hogy a fanatikus saját közösségében ne legyenek destruktív elemek. “A kiválasztottokról szóló vallások logikája szerint a világ legyen tiszta, megfelelő az igazságnak, amit az Isten adott, az igazságnak, amiről való kételkedés Isten elárulásával egyenlő” – fejtette ki *Máté-Tóth András*.

A fenyegetettség érzése is velejárója a fanatizmusnak, erőszak ott alakul ki, ahol nő – vagy szándékosan növelik – a fenyegetettség érzését, ebben komoly szerepet játszik a média és a szélsőséges populista politikai a pánikkeltéssel. Amíg az iszlám világon belül bárki fenyegetésként festi le Európát, addig az emberek szerint meg kell védeni azt, ami számukra szent. Amíg pedig a média fenyegetésről beszél, addig a kirekesztés is komoly gondot okoz, alig gyógyítható főbiaként van jelen a társadalomban, ami előtt a szakemberek tehetetlenül állnak. Ehhez kötődik a kihelyezett lelkiismeret kérdése, a világ egyre összetettebb, akkora mennyiségű információ áll az egyes ember rendelkezésére, hogy az már káoszt okoz, a

sokaságba az ember elveszti identitását, ami frusztrációt okoz, amit stabilizálni kell. A stabilitást és biztos pont megtalálása jelenti, amihez kritikátlanul ragaszkodhat az ember, legyen az a pont egy személy, egy közösség, egy párt vagy egy politikus. A biztonságot kereső ember saját döntés helyett átadja a döntés jogát és felelősségét a biztonságot jelentő közösségnek vagy személynek. "A fanatisták bizonytalan emberek, egész személyiségüket átadják a vezérnek, aki megszabadítja dilemmától, mint a háborús bűnösök esetében a 'parancsra cselekedtem' mentség" – emelte ki Máté-Tóth András.

Írva van...

A fanatizmus sajátja a pozitivizmus is, az igazságok kritika, vita és értelmezés nélküli követése, mint ahogy a Szentírás betűi Istentől származó, igaz betűk, melyek jelentése megkérdőjelezhetetlen. Érdekes figyelmet fordítani a szent könyvek megírásának különbségeire a vallások között: a Bibliát Isten inspirálta, a szerzőkkel közösen alkotta meg, míg a Korán Allah szó szerint lediktálta, így annak szövege nem lehet vita tárgya. "Máig élő vita az élet eredetéről szóló teóriáké: a teremtéstörténet írja le az igazságot, vagy *Charles Darwin* evolúció-elmélete?" – hangsúlyozta a szakértő. Sokak szerint ugyanis szó szerint kell értelmezni a Bibliát, különben minden elveszett, amit a kereszténység elért. A szó szerinti értelmezésen túl a feltétlen törvénytisztelet is elsődleges a fanatikusok számára, a vallási törvények minden körülmények között betartandók és végrehajtandók. "Rettenetes következményei vannak annak, ha a törvény betűje felírja a szellemét" – hívta fel a figyelmet Máté-Tóth András, arra utalva, hogy egy merev törvényt szükség esetében sem lehet nem betartani, példaként hozta azt a bibliai történetet, amikor Jézus, szombaton is meggyógyította a beteget, mondván, a szeretet törvénye fontosabb, mint a szombat törvénye.

"Mi a fanatizmus ellentéte? Mikor van vége a toleranciának?" – tette fel a házi feladatnak szánt kérdéseket Máté-Tóth András, majd egy *Johann Wolfgang von Goethe* idézettel búcsúzott: "Hol nem viharozhat a kétség, ott nincs boldog bizonyosság."

Szegedma Hírportál
kb. 3 éve

Százhusz muszlim jogtudós írt közösen tanulmányt arról, miben sérti meg az ISIS terrorszervezet a iszlám alapelveit és szabályait, azonban a tanulmányról, hiába fordították le több nyelvre, nyugaton semmit sem hallani - Máté-Tóth András és Fodor István a Charlie Hebdóról: <http://szegedma.hu/?p=512033>

Meg kell ismernünk a másikat – Máté-Tóth András és Fodor
A párizsi meszárlás vallási színezetéről, és a fanatizmus természetéről beszélgettek k...
SZEGEDMA.HU

👍 4   💬 1   ➡ 2

Kommentek